

Деменко В.М., доцент кафедри захисту рослин ім. А.К. Мішньова
Сумського НАУ

Ємець О.М., доцент кафедри захисту рослин ім. А.К. Мішньова
Сумського НАУ

УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАХОДІВ ЗАХИСТУ ЯБЛУНІ ВІД ШКІДНИКІВ

Садові насадження займають великі площі у всіх природних зонах України, однак сортовий склад їх характеризується значним різноманіттям. Завдяки вирощуванню плодових дерев на одному місці протягом багатьох років у садових насадженнях створюються певною мірою стабільні екологічні умови, що формують відносно постійний склад шкідливої та корисної фауни. В Україні відомо близько 400 видів комах, які пошкоджують плодові насадження. Для підвищення стійкості плодових культур проти шкідників, одержання високого врожаю треба проводити захисні заходи протягом усього року.

Дослідження проводили у 2016-2018 рр. в Сумській агросервісній компанії на сортах яблуні Амулет, Аскольда, Едера, Ліберті, Перлина Києва, Радогость, Флорина. Загальна площа саду становить близько 40 га, з них плодоносного 33 га, який розміщений на 4 полях. У 2016 році перша обробка насаджень була проведена в фазу сплячої бруньки яблуні Препаратом 30 Д з нормою використання 14 л/га. Друга обробка проведена в фазу розпускання бруньок інсектицидом Нурел Д, к.е. з нормою 1,5 л/га для захисту від сірого брунькового довгоносика, букарки, довгоносика-квіткоїда. На початку цвітіння для захисту від оленки волохатої проводили обприскування інсектицидом Каліпсо 480, КС з нормою використання 0,3 л/га. У фазу цвітіння для захисту від попелиць, листоблішки, молі, яблуневого плодового пильщика, щитівки використали інсектицид Моспілан, в.п. з нормою 0,2 кг/га. У кінці фази цвітіння для захисту від оленки волохатої, попелиці використовували інсектицид Нурел Д, к.е. з нормою 1,5 л/га. У III декаді травня провели шосте обприскування яблуні для захисту від яблунової плодожерки I покоління інсектицидом Люфокс 105, к.е. з нормою використання 1,0 л/га. У II декаді червня за розміру плодів яблук грецький горіх обприскували інсектицидом Моспілан, ВП з нормою 0,2 кг/га для захисту від попелиці. У III декаді червня провели восьме обприскування інсектицидом Цезар, к.е. з нормою використання 0,5 л/га для захисту від яблунової плодожерки II покоління. У I декаді липня обприскували проти попелиці, молі, яблунової плодожерки II покоління інсектицидом Нурел Д, к.е. з нормою 1,5 л/га. У III декаді липня за місяць до збирання осінніх сортів для захисту від яблунової плодожерки II покоління, листокрутки використовували інсектицид Децис Профі 25, ВГ з нормою 0,25 кг/га. У результаті проведених захисних заходів чисельність шкідників була одинична, а пошкодженість рослин слабка. Урожайність яблук була найвища на сорті Перлина Києва і склала 7,5 т/га. Значно нижча

урожайність сорту Флорина – 2,8 т/га, Ліберті – 2,7 т/га, Амулет і Аскольда – 2,2 т/га, Радогость і Едера – 2,0 т/га.

У 2017 році система захисту від шкідників була дещо удосконалена. Було зменшено загальну кількість обробок від шкідників з 10 до 8, та використано інші інсектициди. Перша обробка була проведена до розпускання бруньок препаратом Брунька, РК з нормою використання 2 кг/га. У фазу розпускання бруньок для захисту від квіткоїда, сірого брунькового довгоносика обприскували інсектицидом Енжіо 247, к.с., 0,18 л/га. На початку цвітіння для захисту від оленки волохатої обприскували інсектицидом Каліпсо 480, КС, 0,3 л/га. У фазу цвітіння використовували інсектицид Моспілан, ВП, 0,2 кг/га від оленки волохатої, молі, попелиці. У I декаді червня від яблунової плодожерки I покоління обприскували Люфокс 105, к.е., 1,0 л/га. У III декаді червня проти попелиці, молі, кліщів, яблунової плодожерки I покоління обприскували Пірінекс Супер 420, к.е., 1,2 л/га. У II липня за місяць до збирання осінніх сортів використовували Децис Профі 25, ВГ, 0,25 кг/га для захисту від яблунової плодожерки, попелиці, молі, листокрутки. Остання обробка проводилася у II декаді серпня за місяць до збирання зимових сортів від попелиці і яблунової плодожерки II покоління інсектицидом Кораген 20, КС з нормою використання 0,2 л/га. Проведена система захисту суттєво вплинула на урожайність яблук. Найвища урожайність отримана сорту Ліберті – 17,0 т/га, дещо менша сорту Перлина Києва – 13,4 т/га, сортів Едера – 9,6 т/га, Радогость – 8,2 т/га, Флорина – 7,6 т/га, Амулет – 7,3 т/га, Аскольда – 7,0 т/га.

У 2018 році система захисту від шкідників була дещо удосконалена. Було зменшено загальну кількість обробок від шкідників з 10 у 2016 р. до 7, та використано інші інсектициди. Перша обробка була проведена у фазу розпускання бруньок препаратом Брунька, РК з нормою використання 2 кг/га. Друга обробка була проведена на початку цвітіння інсектоакарицидом Маврік, ЕВ, 0,6 л/га для захисту від оленки волохатої, квіткоїда, казарки, букарки. У фазу цвітіння для захисту від оленки волохатої обприскували інсектицидом Каліпсо 480, КС з нормою 0,3 л/га. У III декаді травня провели четверте обприскування яблуні для захисту від яблунової плодожерки I покоління інсектицидом Люфокс 105, к.е., 1,0 л/га. У II декаді червня для захисту від попелиць, яблунової плодожерки, молі, кліщів провели обприскування інсектицидом Інґавіт, РК, 0,25 л/га. У I декаді липня для захисту від яблунової плодожерки II покоління, листовійок, кліщів, провели обприскування інсектицидом Пірінекс, КЕ, 1,5 л/га. Остання обробка проводилася у III декаді липня за місяць до збирання зимових сортів від яблунової плодожерки II покоління інсектицидом Кораген 20, КС з нормою використання 0,18 л/га. Проведена система захисту суттєво вплинула на урожайність яблук. Найвища урожайність отримана сортів Флорина – 17,8 т/га та Ліберті – 17,5 т/га, дещо менша сорту Радогость – 15,1 т/га, сортів Амулет – 10,4 т/га, Перлина Києва – 10,2 т/га, Едера – 9,3 т/га, Аскольда – 5,7 т/га.

Таким чином, за роки досліджень загальна кількість обробок від шкідників була зменшена з 10 у 2016 році до 7 у 2018 році. Поряд з тим, урожайність яблук значно зросла.